

माडी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

फोन न ०५६-५०१०२१

प.सं.: ०८०/८९

च.नं. ३०३

मिति: २०८१।०३।२५

क्यू फिवर (Q-Fever) रोग देखा परेको सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा केन्द्रीय पशुपन्थी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौको च न ६०३, मिति २०८१।०३।२५ को पशु सेवा कार्यालय चितवनलाई प्राप्त पत्रानुसार माडी नगरपालिका बडा न ३ मा रहेको मालती शाहले पालेको चार बर्षको गाइको चार महिनाको तुहिएको सालको टुक्रा जाचंका लागि प्रेसित गरिएकोमा मलेकुलर विधिवाट जाच गर्दा Q-Fever रोग देखा परेको छ । मुख्य: पशुमा कुनै खास लक्षण नदेखिने तर गर्भ तुहिने, मरेको वच्चा जन्मने जस्ता समस्या ल्याउने यो रोग मानिसमा पनि सर्वे जुनोटिक प्रकृतीको भएकाले पशुधन तथा मानव स्वास्थलाई सुरक्षीत रहन सूचीत गर्न यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

रोगको कारक तत्व

यो रोग *Coxiella burnetii*, ग्राम नेगेटिभ जिवाणुको संक्रमणबाट लाग्दछ जुन जिवाणु वातावरणमा लामो समयसम्म रहन सक्ने कडा प्रकृतीको हुन्छ । यो रोग छिटफुट रूपमा देखिए तापनी रोगको गम्भिरताले गर्दा विद्य पशु स्वास्थ संगठनले सूचित गर्नपर्ने सूचीमा राखेको छ । यो रोग गाइभैसि भेडाबाखा कुकुर विरालो तथा मानिसमा पनि सर्दछ ।

अष्ट्रेलियाका मासु पसलमा काम गर्ने व्यक्तीहरुमा ज्वरो आउने टाउको दुखे र शरिर असजिलो महशुस गर्ने लक्षण देखा परेपछी जाच गर्दा सन् १९३५ मा विद्यमा पहिलो पटक यो रोग देखिएको थियो ।

चितवनमा रोगको अवस्था जाच सर्वेक्षण गर्दा सिरोलोजिक प्रिभ्यालेन्स देखिएको भए पनि लक्षण देखिएको पशुमा रोग निदान भएको सम्भवत पहिलो घटना हो ।

सर्वे तरिका

यो रोग किर्निको टोकाइबाट, संक्रमित पशुको पिसाब, सालनालको सिधा सम्पर्कबाट सर्दछ । जंगली जनावर र घर पालुवा जनावरको साझा चरन क्षेत्रबाट एक पशुबाट अर्को पशुमा सर्दछ । मानिसमा काचो दुध, काचो मासुको सेवन, सालनालसंगको सिधा सम्पर्क आदिबाट सर्वे हुदा फार्ममा काम गर्ने व्यक्तीहरु, पशु उपचारमा खटिने पशु चिकित्सक, प्राविधिकहरु, मासु पसल तथा डेरि पसलका कामदारहरु, प्रयोगशालामा काम गर्ने व्यक्तीहरु रोगको उच्च जोखिममा हुन्छन् ।

पशुमा देखिने लक्षणहरु

खाना अरुचि हुने र ज्वरो आउनु यो रोगको लक्षण भएता पनि कुनै लक्षणहरु नै नदेखाइ प्रजनन समस्याहरु जस्तै गर्भ तुहने, मरेको वच्चा जन्मने, समय भन्दा अगावै वच्चा जन्मने, कमजोर वच्चा जन्मने आदि यो रोगको लक्षण हुन् । संक्रमणको खास लक्षण नदेखिने पशुहरूले पनी वातावरणमा दिशा, पिसाबको माध्यमबाट जिवाणु छोडिरहेको हुन्छ ।

मानिसमा देखिने लक्षणहरु

मानिसमा संक्रमण गरि सकेपछी ज्वरो आउने छाती दुखे पेट दुखे हुन्छ र गम्भिर अवस्थामा निमोनिया र हेपाटाइटिस हुन्छ ।

dms.maddimun@gmail.com

डा. रविन वस्तकोटी
पशु विकास अधिकृत(सातौ)

**माडी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यलय**

फोन न ०५६-५०९०२९

प.सं: ०८०/८९
च.नं.

बसन्तपुर, चितवन
बागमती प्रदेश, नेपाल।

मिति: २०८१।०३।२५

उपचार

पशु चिकित्सकको निगरानीमा लामो समयसम्म प्रतिजैविक औषधि (एन्टिवायोटिक) को प्रयोग गरि उपचार गर्न सकिन्छ।

रोगथामका उपायहरू

- १) खोर गोठको सरसफाइमा ध्यान दिने
- २) किर्नाको नियन्त्रण गर्ने
- ३) दुध र मासु राम्ररी पकाएर खाने
- ४) व्यक्तीगत सरसफाइमा ध्यान दिने
- ५) संक्रमित पशुलाई अलगै राखेर उपचार गर्ने
- ६) दोहोरो संक्रमण गर्न नदिने
- ७) जंगली जनावर र घरपालुवा पशुको सिधा सम्पर्क हुने मध्यवर्ती क्षेत्र, साझा चरन क्षेत्रमा चराउदा विशेष रुयाल गर्ने

डा रविन वस्ताकोटी
पशु विकाश अधिकृत

डा. रविन वस्ताकोटी
पशु विकाश अधिकृत(सातौ)